

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 25.9.2012
Deres ref.: 12/2372 KSJ, Vår ref.: 12/1092
Saksbehandler: Nils Martin Stølen
Gruppe for offentlig økonomi

Høringsuttalelse til NOU 2012:13 Pensjonslovene og folketrygdreformen II

Vi viser til brev fra Finansdepartementet datert 24. juni 2012, der Banklovkommisjonenes utredning NOU 2012:13 Pensjonslovene og folketrygdreformen II sendes ut på høring.

Statistisk sentralbyrå (SSB) har ingen vesentlige merknader til utredningen.

Vi vil imidlertid påpeke en misvisende omtale av hvordan delingstallene i folketrygden blir fastlagt, og vi har også faglige synspunkter på bruken av delingstall til å fastlegge ytelsene i de private tjenstepensjonsordningene.

Om fastleggingen av delingstallene står det i utredningens lovmerknad til § 4-17:

"Delingstallene i folketrygden fastsettes endelig det året medlemmets årskull fyller 61 år. Tallene vil blant annet være basert på Statistisk sentralbyrås fremskrivninger av levealderen basert på observert og videre antatt demografisk utvikling. Slike fremskrivninger vil være prognoser som kan vise seg å bli oppfylt i større eller mindre grad. Det er pensjonsinnretningen som etter lovutkastet vil ha risikoen for avvik mellom forventet og faktisk utvikling av levealderen til den populasjonen som omfattes av kollektiv tjenstepensjonsforsikring, jf. femte ledd annet punktum".

Delingstallene i folketrygden fastlegges endelig det året medlemmets årskull fyller 61 år, men utelukkende på grunnlag av observerte endringer i dødeligheten. SSBs fremskrivninger av levealderen har derfor ikke betydning for de endelige delingstallene som benyttes til å beregne de årlige pensjonsytelsene.

Basert på forutsetninger om utviklingen i levealderen blir delingstallene fremskrevet med MOSART-modellen for å anslå de fremtidige utgiftene til alderspensjon i folketrygden. Som påpekt i utredningen, kan disse delingstallene være litt misvisende for beregning av de årlige ytelsene fra private forsikringsordninger ettersom de ikke representerer en best mulig prognose for hvor lenge de aktuelle årskull vil leve i gjennomsnitt. Delingstallene i folketrygden er fastlagt det året medlemmets årskull fyller 61 år. Dermed vil de ikke ta hensyn til den nedgangen som ventelig vil finne sted i den aldersspesifikke dødeligheten i årene etterpå, slik at forventet gjenstående levealder er undervurdert.

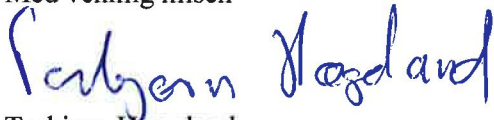
Dette er av underordnet betydning for levealdersjusteringen av ytelsene fra folketrygden. Nivået på disse ytelsene er nemlig kalibrert slik at personer fra 1943-kullet som gikk av ved 67 år i 2010 skulle få beregnet en pensjon med det nye systemet som stemte overens med ytelsene fra det gamle. Utviklingen i delingstallene, basert på observert utvikling i levealderen, gir en riktig endring mellom årskullene under forutsetning av at trenden i levealdersutviklingen holder seg konstant.

I stedet for delingstallene som benyttes til beregningene av ytelsene til alderspensjon i folketrygden, kan delingstall som mer direkte avspeiler forventet gjenstående levealder være et alternativ for tjenstepensjonsordningene. Disse delingstallene må nødvendigvis være basert på prognoser for levealdersutviklingen som kan vise seg å bli oppfylt i større eller mindre grad. For å håndtere usikkerheten i levealdersforutsetningene utarbeider SSB fremskrivninger basert på flere alternative sett av forutsetninger.

Dersom forsikringsbransjen velger å knytte levealdersjusteringen i de private pensjonsordningene opp mot SSBs fremskrivninger av levealderen, vil vi understreke at disse fremskrivingene også i fremtiden vil bli gjennomført upåvirket av den bruken forsikringsbransjen kommer til å gjøre av dem.

Avslutningsvis vil vi igjen benytte anledningen til å etterlyse et pensjonsregister hvor pensjonsrettigheter opptjent i både offentlig og privat sektor inngår. SSB har i tidligere høringsrunder om pensjoner og fripoliser påpekt den store nytten av et slikt register for god statistikk og analyser på pensjonsområdet. Et slikt register vil også lette muligheten for folk flest til å holde oversikt over sine opparbeidede pensjonsrettigheter.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Hægeland
fungerende adm. direktør